

UFS sjálfbærnimat Landsnets 2022

Umhverfi - félagslegir þættir - stjórnarhættir

Inngangur

UFS leiðbeiningar kauphallar Nasdaq fjalla um hvernig skipulagsheildir geta með markmiðasetningu og upplýsingagjöf til hagaðila sýnt fram á samfélagslega ábyrgð. Leiðbeiningarnar byggja á því að skipulagsheildin miðli fyrst og fremst upplýsingum til fjárfesta um umhverfis- og félagslega þætti ásamt stjórnarháttum en þessir þættir eru stólpar samfélagslegrar ábyrgðar. Mælikvarðarnir eru alls 30 eða 10 á hverju sviði fyrir sig, þ.e. umhverfi, félagslegir þættir og stjórnarhættir (e. ESG; environment, social and governance).

Markmið UFS leiðbeininga er að stuðla að því að skipulagsheildir miðli samfélagslegum upplýsingum á sambærilegan hátt og skapi virði, bæði fyrir skipulagsheildina og samfélagið í heild. Þannig er hægt að nálgast ófjárhagslegar upplýsingar á aðgengilegan hátt fyrir alla hagaðila. Sjálfbærnimat UFS snýst um að mæla og meta sjálfbærniáhættu og hvernig gengur að ná þeim markmiðum með samanburðarhæfum hætti.

 Umhverfi	 Félagslegir þættir	 Stjórnarhættir
E1. Losun gróðurhúsalofttegunda	S1. Launahlutfall forstjóra	G1. Kynjahlutfall í stjórn
E2. Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda	S2. Launamunur kynja	G2. Örhæði stjórnar
E3. Orkunotkun	S3. Starfsmannaveita	G3. Kaupaukar
E4. Orkukræfni	S4. Kynjafjölbreytni	G4. Kjarasamningar
E5. Samsetning orku	S5. Hlutfall tímabundinna starfskrafta	G5. Siðareglur birgja
E6. Vatnsnotkun	S6. Aðgerðir gegn mismunun	G6. Siðferði og aðgerðir gegn spillingu
E7. Umhverfisstarfsemi	S7. Vinnusýsatiðni	G7. Persónuvernd
E8. Loftslagseftirlit/stjórn	S8. Hnatræn heilsa og öryggi	G8. Sjálfbærnisráðgjafi
E9. Loftslagseftirlit/stjórnendur	S9. Barna- og nauðungarvinna	G9. Starfsvenjur við upplýsingagjöf
E10. Mildun loftslagsáhrættu	S10. Mannréttindi	G10. Gógn tekin út/sannreynd af ytri aðila

Mynd 1. UFG leiðbeiningar

Í þessari skýrslu eru settar fram upplýsingar um sjálfbærniþætti í starfsemi Landsnets sem byggja á leiðbeiningum UFS. Þessar upplýsingar endurspeglar á einfaldan og skýran hátt stefnu og starfshætti fyrirtækisins á sviði samfélagsmála. Með því að birta ófjárhagslegar upplýsingar samkvæmt UFS þá gefur Landsnet góða mynd af áherslum og núverandi stöðu á sviði umhverfis, stjórnarháttar og félagslegra þátta og eykur þannig gagnsæi til annarra skipulagsheilda.

Umhverfið

Landsnet er með vottað umhverfisstjórnunarkerfi samkvæmt alþjóðastaðlinum ISO14001:2015, auk þess að vera með umhverfisstefnu ásamt samfélagsábyrgðarstefnu og vinnur markvisst að því að draga úr umhverfisáhrifum af starfseminni.

Einn lykmælikvarði Landsnets er kolefnislosun og hefur fyrirtækið sett sér markmið um kolefnishlutleysi árið 2030. Við útreikninga á kolefnisspori við rekstur skipulagsheildarinnar er notuð aðferðafræði Green House Gasprotocol þar sem losunarbættir eru greindir og flokkaðir í umfang 1, sem er bein losun frá rekstrinum, umfang 2 og umfang 3 sem ná yfir óbeina losun. Losun gróðurhúsalofttegunda frá rekstri skipulagsheildarinnar, miðað við umfang 1, 2 og 3, var árið 2022 7.272 tonn CO₂-ígildi eða 0,38 tonn CO₂-ígildi á hverja framleidda GWst sem er um 8% lækkun frá árinu 2021 á hverja GWst. Stjórn Landsnets hefur eftirlit með loftslagstengdri áhættu og fjárfest er í loftslagstengdum innviðum. Framkvæmt er áhættumat í tengslum við áhrif loftslagsbreytinga á núverandi rekstur. Lögð er áhersla á að lágmarka risk af öllum framkvæmdum, rekstri og niðurrifi á eignum Landsnets og unnið samkvæmt því markmiði að mannvirkin falli sem best að aðliggjandi umhverfi. Hægt er að nálgast nánari upplýsingar um umhverfismál og losun í ársskýrslu Landsnets, sjá [hér](#)

	Einingar	2021	2022
U1 Losun gróðurhúsalofttegunda			
Bein losun - umfang 1	t CO ₂ - ígildi	3.574	3.249
Óbein losun - umfang 2 ¹	t CO ₂ - ígildi	4090	3.973
Óbein losun - umfang 3	t CO ₂ - ígildi	35	49
U2 Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda			
Losun á GWh	t CO ₂ – ígildi/GWh	0,41	0,378
U3 Heildar orkunotkun			
Heildarmagn beinnar orkunotkunar - jarðefnaeldsneyti	MWst	4.240	5.086
Heildarmagn óbeinnar orkunotkunar - raforka	MWst	4.722	2.390
U4 Orkukræfni			
Bein heildarorkunotkun miðað við stöðugildi	MWst/stöðugildi	60,1	47,6
U5 Samsetning orku			
Endurnýjanleg orka	%	47%	68%
Önnur orka (jarðefnaeldsneyti)	%	53%	32%
U6 Vatnsnotkun			
Heildarmagn af vatni sem er notað	m3	26.232	17.809
U7 Umhverfisstarfsemi			
Fylgir fyrirtækið formlegri umhverfisstefnu?	Já/Nei	Já	Já
Fylgir fyrirtækið tilteknum stefnum fyrir úrgang, vatn, orku og/eða endurvinnslu?	Já/Nei	Já	Já
Notast fyrirtækið við viðurkennt orkustjórnunarkerfi?	Já/Nei	Nei	Nei

¹ Uppgefnar tölur í losunarbókhaldinu eru reiknaðar með aðferðafræði GHG Protocol. Losun vegna flutningstapa er reiknuð með staðbundinni nálgun (e. local-based) á losun vegna orkuvinnslu, en íslenska orkukarfan er metin 10,3 g CO₂-ígildi/kWst árið 2022. Sé stuðst við markaðslega nálgun (e. market-based) á losun vegna orkuvinnslu, sem tekur mið af sölu upprunaábyrgða árið 2022, er losunin metin um 164.000 tonn CO₂-ígildi/kWst, en losunarstuðull miðað við þetta viðskiptakerfi raforku er 427 tonn CO₂-ígildi/kWst.

U8 Loftslagseftirlit/stjórn			
Hefur stjórn þín eftirlit með og/eða stjórnar loftslagstengdri áhættu?	Já/Nei	Já	Já
U9 Loftslagseftirlit/stjórnendur			
Hefur æðsta stjórnunarteymi þitt eftirlit með og/eða stjórnar loftslagstengdri áhættu?	Já/Nei	Já	Já
U10 Mildun loftslagsáhættu			
Heildarfjármagn sem árlega er fjárfest í loftslagstengdum innviðum, seiglu og vöruþróun	kr	Ekki metin í kr en m.a. kolefnisjöfnun og nýjar fjárfestingar	Ekki metin í kr en m.a. kolefnisjöfnun og nýjar fjárfestingar

Félagslegir þættir

Landsnet er með vottað jafnlaunakerfi samkvæmt ÍST 85:2012. Í mannauðsstefnu eru lagðar línur varðandi áherslur í jafnréttis- og mannauðsmálum. Jafnframt er í innkaupastefnu áhersla á samfélagslega ábyrgð birgja og keðjuábyrgð.

Áhersla er lögð á fjölbreyttan vinnustað og að skapa umhverfi sem er laust við einelti, fordóma og kynferðislega áreitni. Landsnet hefur samþykkt siðareglur þar sem skilgreind eru viðmið og reglur varðandi fjármál, trúnað, hagsmuni, samkeppni og hömlur, umhverfisvernd, notkun á eignum félagsins og fylgni við reglurnar. Stefna skipulagsheildarinnar er að skapa slysalausan vinnustað ásamt fyrirtækjamenningu sem styður starfsfólki í að leggja sitt af mörkum til að koma í veg fyrir slys, vottuð samkvæmt ISO 45001 öryggisstaðli. Hægt er að nálgast nánari upplýsingar um mannauðinn í ársskýrslu, sjá [hér](#)

	Einingar	2021	2022
F1 Laun forstjóra			
Hlutfall heildarlaunagreiðslu forstjóra og miðgildi heildarlaunagreiðslna starfsfólks í fullu starfi - hlutfall launa forstjóra	X:1	2,66	3,08
Er þetta hlutfall sett fram í skýrslugjöf til yfirvalda?	Já/Nei	Já	Já
F2 Launamunur kynja			
Hlutfall miðgildis launagreiðslna karla og miðgildis launagreiðslna kvenna	X:1	-	-
F3 Starfmannavelta			
Árleg breyting starfsfólks í fullu starfi	%	5,9%	7,08%
Árleg breyting starfsfólks í hlutastarfi	%	0%	0,66%
Árleg breyting verktaka og/eða ráðgjafa	%	Upplýsingar liggja ekki fyrir	Upplýsingar liggja ekki fyrir
F4 Kynjafjölbreytni			
Kynjahlutfall innan fyrirtækisins/hlutfall kvenna	%	24%	27%
Kynjahlutfall í byrjunarstörfum - hlutfall kvenna af nýráðningum	%	34%	40%
Kynjahlutfall í störfum í efsta starfsmannalagi og sem framkvæmdastjórar - hlutfall kvenna	%	14%	14%
F5 Hlutfall tímabundinna starfskrafta			
Starfsfólk í hlutastarfi	%	3,45%	1,97%
Starfsfólk í verktöku og/eða ráðgjöf	%	Upplýsingar liggja ekki fyrir	Upplýsingar liggja ekki fyrir
F6 Aðgerðir gegn mismunun			
Fylgir fyrirtækið þitt stefnu er varðar kynferðislegt áreiti og/eða jafnrétti?	Já/Nei	Já	Já
F7 Vinnuslysatiðni			
Tíðni slysatengdra atvika miðað við heildartíma vinnuafsisins	%	0	0
F 8 Hnattræn heilsa og öryggi			
Fylgir fyrirtækið þitt starfstengdri heilsustefnu og/eða hnattrænni stefnu um heilsu og öryggi?	Já/Nei	Já	Já
F9 Barna- og nauðungarvinna			

Fylgir fyrirtækið þitt stefnu gegn barna- og/eða nauðungarvinnu?	Já/Nei	Já	Já
Ef já, nær stefnan gegn barna- og/eða nauðungarvinnu einnig til birgja og seljenda?	Já/Nei	Nei	Nei
F10 Mannréttindi			
Fylgir fyrirtækið þitt mannréttindastefnu?	Já/Nei	Já	Já
Ef já, nær mannréttindastefnan einnig til birgja og seljenda?	Já/Nei	Já	Já

Stjórnarhættir

Stjórn Landsnets leggur áherslu á að viðhalda góðum stjórnarháttum. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um fundarsköp, reglur um hæfi stjórnarmanna, reglur um þagnarskyldu, upplýsingargjöf forstjóra gagnvart stjórn og fleira. Fylgst er með lykilmælikvörðum í tengslum við UFS mál og birt í ársskýrslu.

Landsnet hefur gefið út stjórnarháttaryfirlýsingu þar sem kemur meðal annars fram að fylgt er reglum um stjórnarhætti sem fjallað er um í lögum um ársreikninga og lögum um hlutafélög. Siðareglur Landsnets voru samþykktar á stjórnarfund 15. júní 2022 og eiga að stuðla að heiðarleika, réttisýni og sanngirni starfsfólks gagnvart hvert öðru, gagnvart félaginu og viðskiptavinum þess. Hægt er að nálgast stjórnarháttaryfirlýsingu í viðauka 1 í ársreikningi 2022. Stjórn Landsnets ræður forstjóra félagsins. Allir stjórnarmenn eru óháðir félaginu og hluthöfum samkvæmt 8. gr. Raforkulaga nr. 65/2003. Hægt er að nálgast stjórnarháttaryfirlýsingu í ársreikningi, sjá [hér](#).

	Einingar	2021	2022
S1 Kynjahlutfall stjórn			
Hlutfall kvenna í stjórn (samanborið við karla)	%	33%	50%
S2 Óhæði stjórnar			
Bannar fyrirtækið forstjóra að sinna stjórnarformennsku?	Já/Nei	Já	Já
Hlutfall óháðra stjórnarmanna	%	100%	100%
S3 Kaupaukar			
Fá framkvæmdastjórnar formlegan kaupauka fyrir að ná árangri á sviði sjálfbærni?	Já/Nei	Nei	Nei
S4 Kjarasamningar			
Hlutfall starfsfólks fyrirtækisins sem fellur undir almenna kjarasamninga	%	95,7%	96,2%
S5 Siðareglur birgja			
Ber seljendum þínum eða birgjum að fylgja siðareglum?	Já/Nei	Já	Já
Ef já, hve hátt hlutfall þinna birgja hafa formlega vottað að þeir fylgi siðareglunum?	%	Upplýsingar liggja ekki fyrir	Upplýsingar liggja ekki fyrir
S6 Siðareglur og aðgerðir gegn spillingu			
Fylgir fyrirtækið þitt stefnu um siðferði og/eða aðgerðum gegn spillingu?	Já/Nei	Já	Já
Ef já, hve hátt hlutfall vinnuafis þíns hefur formlega vottað að það fylgi stefnunni?	%	100%	100%
S7 Persónuvernd			
Fylgir fyrirtækið þitt stefnu um persónuvernd?	Já/Nei	Já	Já
Hefur fyrirtækið þitt hafist handa við að fylgja GDPR reglum?	Já/Nei	Já	Já
S8 Sjálfbærnisráðsla			
Gefur fyrirtækið þitt út sjálfbærnisráðslu?	Já/Nei	Nei	Nei
Eru gögn um sjálfbærni að finna í skýrslugjöf til yfirvalda?	Já/Nei	Já	Já
S9 Starfsvenjur við upplýsingagjöf			

Veitir fyrirtækið þitt upplýsingar um sjálfbærni til viðurkenndra aðila með skipulögðum hætti?	Já/Nei	Já	Já
Leggur fyrirtæki þitt áherslu á tiltekin heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun (UN SDGs)?	Já/Nei	Nei	Nei
Setur fyrirtækið þitt markmið og gefur skýrslu um framvindu Heimsmarkmiða Sp?	Já/Nei	Nei	Já
S10. Gögn tekin út/sannreynd af þriðja aðila			
Er upplýsingagjöf þín um sjálfbærni tekin út eða sannreynd af þriðja aðila?	Já/Nei	Nei	Nei